

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 8 december 1967 in de Trêveszaal,
aangevangen 's morgens na afloop van de vergadering
van de ministerraad van het Koninkrijk en 's middags
voortgezet

Aanwezig: de minister-president De Jong en de ministers
Bakker, Beernink, Klompé, Lardinois, Luns
(de punten 2 t/m 17, punt 9 ged.), Polak,
Roolvink, Schut, Den Toom, Udink, Veringa en
Witteveen (Afwezig is minister De Block)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
De Koster, Van Son en Van Veen (punten 9 en 10)

Secretaris: drs. J. Middelburg
Notularis: mr. J. P. M. H. Merckelbach

1. Notulen van de vergadering van 1 december 1967

a. Wijzigingen

Blz. 3. Punt 2 c, regel 5: achter "In" wordt toegevoegd:
de grensstrook met Duitsland van

Blz. 4. Punt 4 b, regel 1 en 2 van onder: "Staatssecre-
taris ... t/m ... tegen" vervallen.

Blz. 5. Regel 1: "Curaçao." vervalt.

Blz. 11. Eerste volledige alinea, regel 11: achter
"duperen!" wordt een nieuwe zin toegevoegd:

Spreekster vraagt een concrete analyse van de
alternatieven die minister Luns heeft genoemd.

Blz. 14. Punt 4h....

4 b. Toetreding van Groot-Brittannië tot de EEG (Zie notulen m.r. 1 december 1967, punt 4e)

Minister Luns deelt mede dat minister Harmel zonder spreker hierin te kennen, via de Belgische ambassadeurs een boodschap heeft gezonden aan de ministers Brown, Brandt en Fanfani, waarin een plan wordt ontvouwd om op de aanstaande raadsvergadering te besluiten tot het aangaan van een voorgesprek met Groot-Brittannië, teneinde de technische vraagstukken te bestuderen die samenhangen met de bestaande verschillen tussen de economisch-politieke stelsels van de EEG en Brittannië. Toen spreker om een verklaring vroeg, werd van Belgische zijde gesteld dat er van een vergissing sprake was en dat minister Harmel geen plan had gelanceerd, doch enkel achtergrondinformatie aan de ambassadeurs had willen verstrekken. Om verder misverstand te voorkomen heeft minister Harmel vervolgens een brief aan minister Brown verzonden, waarin eerdergenoemd "plan" als een Benelux-standpunt wordt gepresenteerd. Minister Brown heeft dit plan inmiddels van de hand gewezen. Spreker heeft geen verklaring voor deze wonderlijke manoeuvres van zijn Belgische ambtgenoot, al dringt zich een vergelijking op met vroegere manoeuvres van zijn voorganger Spaak. Spreker heeft gisteren zijn Franse ambtgenoot erop gewezen dat Groot-Brittannië om politieke redenen geen associatie, doch een lidmaatschap wenst en dat de Britse regering op korte termijn een uitspraak verlangt over het openen van de onderhandelingen. In dit gesprek werden, nadat nogmaals de Franse en de Nederlandse visie waren uiteengezet, geen vorderingen gemaakt. Spreker deelt voorts mede dat premier Wilson veel belangstelling had voor sprekers suggestie met betrekking tot een politiek consultatieverdrag tussen Groot-Brittannië, Noorwegen, Denemarken en zoveel mogelijk EEG-landen. Premier Wilson was wel van oordeel dat deze suggestie, zeker tot na 19 december, geheim moest blijven. Spreker heeft voorts van de Britse oud-minister Heath vernomen dat een van zijn medewerkers een gesprek heeft gehad met de Franse minister Faure. Deze verklaarde dat de Franse regering bereid zou zijn tijdens een overigens ongelimiteerde overgangperiode aan Engeland bepaalde concessies te doen, doch alleen ten aanzien van bepaalde bedrijfstakken op industrieel gebied. Tijdens die bespreking werd aan de Franse minister al duidelijk gemaakt dat daarvoor een "waiver" in de GATT nodig zou zijn, die waarschijnlijk niet zou worden toegestaan. Spreker deelt voorts mede dat een voorgesprek van de vijf nog onzeker is, omdat de Italiaanse en de West-Duitse regering hiertegen nog bepaalde bedenkingen hebben. Spreker verwacht dat Frankrijk in de aanstaande vergadering van de Europese raad geen concessies zal doen. De vijf zullen van Frankrijk een duidelijk antwoord eisen dan wel een formule bedenken waardoor het Franse antwoord in de daarop volgende vergadering van de Europese raad moet worden gegeven. In ieder geval zullen, zoals de zaken nu staan, de vijf blijven

aansturen . . .

aansturen op opening van de onderhandelingen over het Britse lidmaatschap. Zij zijn eensgezind van oordeel dat een Frans veto hiertegen een crisis in de EEG zal veroorzaken. Minister Fanfani heeft zich reeds laten ontvallen dat Italië in dat geval niet meer zal tegemoetkomen aan Franse verlangens, zoals de associatie van de Maghreb-landen.

Minister Polak merkt op dat het van belang is dat de in art.237 van het EEG-verdrag voorgeschreven eenstemmigheid zo wordt uitgelegd dat ook voor een negatieve beslissing eenstemmigheid is vereist. De Europese raad kan dan, bij gebrek aan eenstemmigheid, in feite geen beslissing nemen met als gevolg dat het Britse toetredingsverzoek ter tafel blijft. De raad kan zich met deze gedachte verenigen.

4 c. Bezoek van waarnemend president Soeharto aan Nederland

Minister Luns stelt voor aan waarnemend president Soeharto voor het geval deze in 1968 toch een bezoek aan enkele Europese landen brengt, uit te nodigen enkele dagen als gast van de Nederlandse regering in ons land te verblijven (dus niet een bezoek met het karakter van een staatsbezoek). De minister-president is van oordeel dat dit laatste in de uitnodiging duidelijk moet blijken. De raad kan zich hiermee verenigen.

5. Wijziging van het tariefbesluit pachtwet (Ontwerp-besluit)

Zonder discussie aanvaard.

6. Besluit uitbreiding wet ziekenhuistarieven (Ontwerp-besluit)

De raad besluit dit punt aan te houden voor nader interdepartementaal overleg tussen Sociale Zaken en Volksgezondheid, Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Economische Zaken.

7. Wijziging van de militaire pensioenwetgeving (Wetsontwerp)

Zonder discussie aanvaard.